

Secundair volwassenenonderwijs

STUDIEGEBIED HANDEL

**Opleiding
Bedrijfsbeheer
BO HA 001
(Ontwerp)**

Inhoud

1	Opleiding	3
1.1	Relatie opleiding – referentiekader	3
1.2	Inhoud	3
1.3	Certificering	3
1.4	Niveau	3
1.5	Duur	3
1.6	Relatie AV-PV-TV	3
1.7	Plaats van de opleiding in het leergebied/studiegebied	3
1.8	Modules	4
1.9	Leertraject	4
1.10	Sleutelvaardigheden	4
2	Basiscompetenties van de opleiding	6
3	Modules	8
3.1	Module Zelfstandig Ondernemen (M HA 001)	8
3.1.1	Situering van de module in de opleiding	8
3.1.2	Instapvereisten voor de module	8
3.1.3	Studieduur	8
3.1.4	Verhouding AV-PV-TV	8
3.1.5	Basiscompetenties	8
3.2	Module Ondernemingsplan (M HA 002)	9
3.2.1	Situering van de module in de opleiding	9
3.2.2	Instapvereisten voor de module	9
3.2.3	Studieduur	9
3.2.4	Verhouding AV-PV-TV	9
3.2.5	Basiscompetenties	9

1 Opleiding

1.1 Relatie opleiding – referentiekader

Het Koninklijk Besluit van 7 juni 2007 tot wijziging van het Koninklijk besluit van 21 oktober 1998 tot uitvoering van Hoofdstuk I van Titel II van de programmawet van 10 februari 1998 tot bevordering van het zelfstandig ondernemerschap heeft tot basis gediend voor de ontwikkeling van dit nieuwe opleidingsprofiel.

1.2 Inhoud

Cluster 1: het ondernemend denken en de ondernemerscompetenties

Cluster 2: de oprichting van een onderneming

Cluster 3: de boekhoudkundige, financiële en fiscale aspecten

Cluster 4: het commerciële beheer

Cluster 5: de wetgeving

1.3 Certificering

Het certificaat van deze opleiding leidt tot het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer.

1.4 Niveau

TSO3

1.5 Duur

160 lestijden

1.6 Relatie AV-PV-TV

De beide modules zijn TV

1.7 Plaats van de opleiding in het leergebied/studiegebied

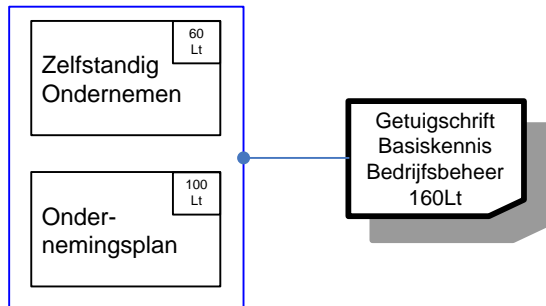
Nr.	Opleidingen	Code	Lestijden	Niveau	Referentiekader	Reg.
1	Secretariaat-talen	BO HA 001	1080	TSO 3		
2	Secretariaatsmedewerker	BO HA 002	1280	BSO 3		
3	Bedrijfsbeheer	BO HA 003	160	TSO 3	KB van 07/07/2007	
4	Telefonist-Receptionist	BO HA 004	400	TSO 3	SERV Onderzoek naar de kwalificatiebehoefte voor Receptioniste/Telefoniste (D/2000/4665/28 van augustus 2000)	
5	Zwevende module		60	TSO3		

1.8 Modules

Naam	Code	Lestijden	Vak
Zelfstandig Ondernemen	M HA 001	60	Bedrijfsbeheer
Ondernemingsplan	M HA 002	100	Bedrijfsbeheer

1.9 Leertraject

1.10 Sleutelvaardigheden

Code	Sleutelvaardigheid	Verklaring
SV02	ACCURATESSE	Erop gericht zijn binnen de voorgeschreven tijd een taak nauwkeurig te voltooien.
SV05	COMMERCIEEL INZICHT	Blijk geven van inzicht in de wijze waarop goederen en diensten gekocht en verkocht worden.
SV07	CREATIVITEIT	In staat zijn om persoonlijke ideeën en oplossingen te bedenken en uit te voeren.
SV15	KRITISCHE INGESTELDHEID	In staat zijn zichzelf en zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.
SV16	KUNNEN OMGAAN MET INFORMATIE	In staat zijn om informatie te verzamelen, te verwerken en te verstrekken.
SV17	KWALITEITSBEWUSTZIJN	In staat zijn om in te schatten aan welke vereisten een product of dienst moet voldoen en in staat zijn om aan die vereisten tegemoet te komen.
SV22	PLANMATIG DENKEN	In staat zijn op methodische wijze over een opgave of probleem te redeneren.
SV28	RESULTAATGERICHTHEID	In staat zijn binnen een bepaalde tijd en budget een vooropgesteld resultaat te bereiken met in achtneming van gedefinieerde kwaliteitsstandaarden.
SV30	VEILIGHEIDS- EN MILIEUBEWUSTZIJN	In staat zijn om actief en proactief in te staan voor de veiligheid en om situaties te voorkomen die mens en milieu kunnen schaden.
SV31	VERANTWOORDELIJKHEIDSZIN	Aandacht hebben voor de consequenties van een taak en beslissingen nemen op basis van mogelijke conse-

		quenties ervan.
SV32	ZELFSTANDIGHEID	In staat zijn om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende lange tijd aan een taak te werken.
SV35	ZIN VOOR SAMENWERKING	In staat zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.

2 Basiscompetenties van de opleiding

Basiscompetenties	Nummer
De cursist kan:	
Cluster 1: In functie van het ondernemend denken en ondernemerscompetenties:	
➤ zijn ondernemerscompetenties bij zichzelf herkennen en daar waar nodig bijsturen	HA 001 BC 001
➤ een ondernemingsplan opstellen	HA 001 BC 002
➤ haalbaarheid van een ondernemingsplan inschatten	HA 001 BC 003
➤ professionele raadgevers kennen en het belang inschatten om zich te laten bijstaan	HA 001 BC 004
Cluster 2: In functie van de oprichting van een onderneming:	
➤ verschillende rechtsvormen van de onderneming opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 005
➤ verschillende huwelijksstelsels opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 006
➤ handelshuurcontracten in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 007
➤ verplichte en facultatieve verzekeringen onderscheiden en het risico inschatten	HA 001 BC 008
➤ het sociaal statuut van de zelfstandige met dat van de loontrekkende vergelijken	HA 001 BC 009
➤ reglementeringen betreffende het milieu, ruimtelijke ordening en hygiënenormen, handelsvestigingen en gevaarlijke inrichtingen opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 010
➤ overheidssteun en subsidies opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 011
➤ verschillende kredietvormen onderzoeken	HA 001 BC 012
Cluster 3: In functie van de boekhoudkundige, financiële en fiscale aspecten:	
➤ het nut van de boekhouding als beleidsinstrument toelichten	HA 001 BC 013
➤ uitgaande van de basisprincipes van de dubbele boekhouding de juiste posten onder de rubrieken van de balans en resultatenrekening onderbrengen	HA 001 BC 014
➤ de voornaamste handels- en betalingsdocumenten gebruiken	HA 001 BC 015
➤ de omzet ramen	HA 001 BC 016
➤ de cashflow ramen	HA 001 BC 017
➤ wettelijke bepalingen inzake de boekhouding van de KMO's opzoeken en aanwenden	HA 001 BC 018
➤ met het BTW-mechanisme omgaan	HA 001 BC 019
➤ kosten analyseren en beheren	HA 001 BC 020
➤ ratio's (o.m. rendabiliteit) berekenen en interpreteren	HA 001 BC 021
➤ de boordtabel opstellen en analyseren	HA 001 BC 022
➤ het break-even point berekenen	HA 001 BC 023
➤ ontvangsten en uitgaven ramen	HA 001 BC 024
➤ een financieel plan opstellen	HA 001 BC 025
➤ de verkoop- en de kostprijs berekenen	HA 001 BC 026
➤ het nut en de algemene principes van de personen- en vennootschapsbelasting toelichten	HA 001 BC 027
➤ verschillende soorten inkomsten herkennen	HA 001 BC 028
➤ aftrekbaarheid van de kosten bepalen	HA 001 BC 029
➤ het principe van voorheffingen en voorafbetalingen toelichten	HA 001 BC 030

Cluster 4: In functie van het commerciële beheer:	
➤ leveranciers en klanten beheren	HA 001 BC 031
➤ commercieel (onder)handelen	HA 001 BC 032
➤ een concurrentieanalyse maken	HA 001 BC 033
➤ leveringen en voorraden beheren	HA 001 BC 034
➤ een marktstudie maken	HA 001 BC 035
➤ een handelsstrategie bepalen	HA 001 BC 036
Cluster 5: In functie van de wetgeving:	
➤ verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen van de handelaar opzoeken en in concrete situaties toepassen	HA 001 BC 037
➤ oorzaken en gevolgen van het faillissement toelichten	HA 001 BC 038
➤ de wet op de handelspraktijken en de bescherming van de consument opzoeken en in concrete situaties toepassen	HA 001 BC 039
➤ handelsovereenkomsten afsluiten	HA 001 BC 040

3 **Modules**

3.1 **Module Zelfstandig Ondernemen (M HA 001)**

3.1.1 **Situering van de module in de opleiding**

In een eerste module worden de basiscompetenties aangebracht die weliswaar verband houden met het ondernemingsplan maar eerder als uitgangspunt dienen voor een praktische invulling ervan in het concrete ondernemingsplan.

Bijvoorbeeld: bij de competentie “verschillende rechtsvormen van de onderneming opzoeken en in concrete situaties aanwenden” worden in deze module de verschillende ondernemings-types opgezocht en behandeld, ongeacht de concrete invulling ervan in een ondernemingsplan. Daarvoor staat de module ‘Ondernemingsplan’ garant.

Vandaar dat het geregeld voorkomt dat bepaalde competenties zowel in de ene als in de andere module zijn terug te vinden: in de module ‘Zelfstandig Ondernemen’ worden ze in hun geheel in kaart gebracht, om dan later, bij het opstellen van het eigenlijk ondernemingsplan in de module ‘Ondernemingsplan’ concreet een toepassing te vinden.

3.1.2 **Instapvereisten voor de module**

Er zijn geen voorafgaande instapvereisten.

3.1.3 **Studieduur**

60 Lt

3.1.4 **Verhouding AV-PV-TV**

60 LT TV

3.1.5 **Basiscompetenties**

Module Zelfstandig Ondernemen	Code
De cursist kan/	
in functie van het ondernemend denken en ondernemerscompetenties:	
➤ Zijn ondernemerscompetenties bij zichzelf herkennen en daar waar nodig bijsturen	HA 001 BC 001
➤ professionele raadgevers kennen en het belang inschatten om zich te laten bijstaan	HA 001 BC 004
in functie van de oprichting van een onderneming:	
➤ verschillende rechtsvormen van de onderneming opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 005
➤ handelshuurcontracten in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 007
➤ verplichte en facultatieve verzekeringen onderscheiden en het risico inschatten	HA 001 BC 008
➤ het sociaal statuut van de zelfstandige met dat van de loontrekkende vergelijken	HA 001 BC 009
➤ verschillende kredietvormen onderzoeken	HA 001 BC 012
in functie van de boekhoudkundige, financiële en fiscale aspecten:	
➤ het nut van de boekhouding als beleidsinstrument toelichten	HA 001 BC 013
➤ uitgaande van de basisprincipes van de dubbele boekhouding de juiste posten onder de rubrieken van de balans en resultatenrekening onderbrengen	HA 001 BC 014
➤ de voornaamste handels- en betalingsdocumenten gebruiken	HA 001 BC 015

➤ wettelijke bepalingen inzake de boekhouding van de KMO's opzoeken en aanwenden	HA 001 BC 018
➤ met het BTW-mechanisme omgaan	HA 001 BC 019
➤ ratio's (o.m. rendabiliteit) berekenen en interpreteren	HA 001 BC 021
➤ de boordtabel opstellen en analyseren	HA 001 BC 022
➤ het nut en de algemene principes van de personen- en vennootschapsbelasting toelichten	HA 001 BC 027
➤ verschillende soorten inkomsten herkennen	HA 001 BC 028
➤ aftrekbaarheid van de kosten bepalen	HA 001 BC 029
➤ het principe van voorheffingen en voorafbetalingen toelichten	HA 001 BC 030
in functie van het commerciële beheer:	
➤ leveranciers en klanten beheren	HA 001 BC 031
➤ commercieel (onder)handelen	HA 001 BC 032
➤ leveringen en voorraden beheren	HA 001 BC 034
in functie van de wetgeving:	
➤ verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen van de handelaar opzoeken en in concrete situaties toepassen	HA 001 BC 037
➤ oorzaken en gevolgen van het faillissement toelichten	HA 001 BC 038
➤ de wet op de handelspraktijken en de bescherming van de consument opzoeken en in concrete situaties toepassen	HA 001 BC 039
➤ handelsovereenkomsten afsluiten	HA 001 BC 040

3.2 Module Ondernemingsplan (M HA 002)

3.2.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module worden de basiscompetenties aangebracht die rechtstreeks verband houden met het opstellen van het ondernemingsplan, en die strikt noodzakelijk zijn om een ondernemingsplan te kunnen maken.

Bijvoorbeeld: bij de competentie "verschillende rechtsvormen van de onderneming opzoeken en in concrete situaties aanwenden" wordt voor de bewuste gevalstudie (waarvoor een ondernemingsplan wordt opgesteld) de juiste rechtsvorm gekozen.

Vandaar de noodzaak om bepaalde competenties zowel in de ene als in de andere module op te nemen: in de module 'Zelfstandig Ondernemen' worden ze in hun geheel in kaart gebracht, om dan nu, bij het opstellen van het eigenlijk ondernemingsplan in de module 'Ondernemingsplan' concreet een toepassing te vinden.

3.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen voorafgaande instapvereisten.

3.2.3 Studieduur

100 Lt

3.2.4 Verhouding AV-PV-TV

100 LT TV

3.2.5 Basiscompetenties

Module Ondernemingsplan	Code
De cursist kan:	
in functie van ondernemend denken en ondernemerscompetenties:	

➤ Zijn ondernemerscompetenties bij zichzelf herkennen en daar waar nodig bijsturen	HA 001 BC 001
➤ een ondernemingsplan opstellen	HA 001 BC 002
➤ haalbaarheid van een ondernemingsplan inschatten	HA 001 BC 003
➤ professionele raadgevers kennen en het belang inschatten om zich te laten bijstaan	HA 001 BC 004
in functie van de oprichting van een onderneming:	
➤ verschillende rechtsvormen van de onderneming opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 005
➤ verschillende huwelijksstelsels opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 006
➤ handelshuurcontracten in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 007
➤ verplichte en facultatieve verzekeringen onderscheiden en het risico inschatten	HA 001 BC 008
➤ reglementeringen betreffende het milieu, ruimtelijke ordening en hygiënenormen, handelsvestigingen en gevaarlijke inrichtingen opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 010
➤ overheidssteun en subsidies opzoeken en in concrete situaties aanwenden	HA 001 BC 011
➤ verschillende kredietvormen onderzoeken	HA 001 BC 012
in functie van de boekhoudkundige, financiële en fiscale aspecten:	
➤ uitgaande van de basisprincipes van de dubbele boekhouding de juiste posten onder de rubrieken van de balans en resultatenrekening onderbrengen	HA 001 BC 014
➤ de omzet ramen	HA 001 BC 016
➤ de cashflow ramen	HA 001 BC 017
➤ kosten analyseren en beheren	HA 001 BC 020
➤ ratio's (o.m. rendabiliteit) berekenen en interpreteren	HA 001 BC 021
➤ het break-even point berekenen	HA 001 BC 023
➤ ontvangsten en uitgaven ramen	HA 001 BC 024
➤ een financieel plan opstellen	HA 001 BC 025
➤ de verkoop- en de kostprijs berekenen	HA 001 BC 026
in functie van het commerciële beheer:	
➤ een concurrentieanalyse maken	HA 001 BC 033
➤ een marktstudie maken	HA 001 BC 035
➤ een handelsstrategie bepalen	HA 001 BC 036
in functie van de wetgeving:	
➤ verantwoordelijkheden, rechten en verplichtingen van de handelaar opzoeken en in concrete situaties toepassen	HA 001 BC 037